

Częstochowa, 12 września 2025 r.

Prof. dr hab. Bogusław Przywora
Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie
Katedra Prawa Ustrojowego i Porównawczego

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym Pana dra Łukasza Czarneckiego

W nawiązaniu do uchwały nr RDNP 2/2025 Rady Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 16 kwietnia 2025 r. w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu dr Łukaszowi Czarneckiemu, przedkładam recenzję.

1. Ogólna charakterystyka Habilitanta

Habilitant posiada szerokie kompetencje potwierdzone uzyskaniem dyplomu magistra w zakresie:

- 1) stosunków międzynarodowych Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, z wyróżnieniem (2004 r.),
- 2) zarządzania europejskiego, Uniwersytet w Orleanie, Francja (2005 r.),
- 3) prawa, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (2007 r.).

Habilitant stopień doktora nauk politycznych i społecznych zdobył w 2012 r. na Narodowym Uniwersytecie Autonomicznym w Meksyku, za rozprawę pt. *„Las concepciones oficiales de la pobreza en Mexico y Polonia”* (Oficjalne koncepcje ubóstwa w Polsce i Meksyku), z wyróżnieniem. Promotor: Dr Jose Luis Velasco Cruz. Ponadto Habilitant uzyskał stopień doktora socjologii (2015 r.) na Uniwersytecie w Sztrasburgu za rozprawę pt. *„Configuration du pouvoir et reproduction de la pauvreté et des inégalités dans quatre Etats mexicains: Chiapas, Veracruz, Yucatan et District Federal”*. Promotor: Prof. Roland Pfefferkom. Jest również doktorem nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne (2019), na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *„Fenomen*

prezydencjalizmu meksykańskiego w kontekście transformacji ekonomicznej i politycznej 1980-2015”, pod kierunkiem prof. dra hab. Mariana Grzybowskiego.

Ponadto Habilitant ukończył *studia Postdoktoranckie (POSTDOC)* w 2015 r. na Narodowym Autonomicznym Uniwersytecie w Meksyku (*Programu de Becas Posdoctorales de la UNAM*), Instytucie Badań Ekonomicznych UNAM).

Kompetencje Habilitanta oceniam wysoko, jako stanowiące warsztat legitymujący do prowadzenia badań naukowych, w tym w zakresie badań prawnoporównawczych.

2. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

Habilitant wskazał bogate i zróżnicowane międzynarodowe doświadczenie w pracy w jednostkach naukowych:

- 1) na Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie (od 2023 r. Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej); od 2020 r. na stanowisku profesora uczelni, w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji, Katedrze Kryminalistyki i Prawa Międzynarodowego,
- 2) w Instytucie Kampeczańskim (*Instituto Campechano*) na stanowisku profesora, Campeche, Meksyk (2021),
- 3) na Uniwersytecie Iberoamerykańskim na stanowisku profesora, Campeche, Meksyk (2020-2021),
- 4) na Narodowym Autonomicznym Uniwersytecie w Meksyku, Uniwersytecki Program Studiów nad Azją i Afryką, jako pracownik naukowy (2018-2019),
- 5) na Narodowym Autonomicznym Uniwersytecie w Meksyku, Wydział Nauk Politycznych i Społecznych, profesor nadzwyczajny (2015-2017).

3. Ocena osiągnięcia naukowego

3.1. Zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.) stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

- a) monografię naukową, wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

3.2. Habilitant jako zasadnicze osiągnięcie naukowe wskazał monografię pt. „*Prawo Indias a współczesny konstytucjonalizm postkolonialny*”, Kraków 2024, , ss. 230 (łącznie z aneksami i bibliografią, spisem figur i ilustracji, streszczeniem w j. angielskim i indeksem osób); Wydawnictwo Księgarnia Akademicka; ISBN: 978-8368-205-1. Recenzentem wydawniczym był dr hab. Grzegorz Kuca, prof. UJ.

Habilitant w autoreferacie podkreślił, że wskazana monografia jest „ukoronowaniem pracy naukowej”. Poniekąd takie stwierdzenie może nasuwać się analizując fragment z recenzji wydawniczej: „Książka jest pierwszym, obszernym i niemającym polskiego odpowiednika opracowaniem konstytucjonalizmu państw postkolonialnych. Na uwagę zasługują ciekawe i raczej nieznane polskiemu czytelnikowi wątki prawnohistoryczne i prawnoporównawcze, przedstawione w sposób czytelny i zrozumiały, a przede wszystkim przyjemny w odbiorze”. W pewnym stopniu można zgodzić się z tym stanowiskiem. Nie można odmówić Habilitantowi oryginalności w doborze tematu oraz wiedzy w tym zakresie, biorąc pod uwagę wieloletni Jego pobyt na Uniwersytecie Autonomicznym w Meksyku. Już analiza *prima facie* pracy skłania do wniosku o jej wartości jako oryginalny wkład w rozwój prawa ustrojowego porównawczego wybranych państw postkolonialnych. Habilitant podjął się przedstawienia niełatwego zagadnienia – prawa *Indias*, które oddziaływało na kształtowanie się ustrojów państw regionu,

tj. na Imperium Hiszpanii i Portugalii. Praca stanowi dla polskiego czytelnika wartość dodaną, bowiem Habilitant wypełnił w pewnym stopniu lukę w obszarze prawa *Indias* funkcjonującego przez trzy stulecia na terytoriach podbitych przez Imperia Hiszpanii i Portugalii. Zakresem badań Habilitant uczynił postkolonialne państwa, które wyłoniły się z obszaru imperiów zarówno hiszpańskiego oraz portugalskiego w Ameryce i Azji. W ciągu pierwszych dekad kolonizacji XVI w. na terytorium obecnej Ameryki Łacińskiej było wdrażane prawo hiszpańskie. Zaczęto stosować nazwę *Derecho Indiano* lub *Leyes de Indias*, gdzie słowo *Indias* oznaczało hiszpańskie odniesienie dla całego regionu Ameryki Łacińskiej. Prawo *Indias* to prawo wdrażane w okresie blisko 300 lat na podbijanych terytoriach do XIX w. (t.j. do odzyskania niepodległości przez państwa regionu). Autor już w części wprowadzającej zasygnalizował wniosek pracy: „Od początku XVI wieku aż do odzyskania suwerenności obie metropolie na kolonizowanych terenach wpłynęły na formowanie prawa *Indias*. Wraz z kształtowaniem się tych imperiów rodził się system prawny kolonii” (s. 13). Taki zabieg w części wprowadzającej od strony metodologicznej nie jest poprawny. Wnioskowanie powinno być poprzedzone odpowiednią argumentacją.

3.3. Szczegółowa analiza obu części pracy nasuwa jednak pewne refleksje natury polemicznej. Od strony konstrukcyjnej można wyróżnić z jednej strony analizę historyczną kształtowania się prawa *Indias*, z drugiej zaś – analizę ewolucji współczesnego konstytucjonalizmu państw postkolonialnych w ujęciu porównawczym, a mające swoje związki z prawem *Indias*.

Habilitant postawił następujące pytania badawcze. Centralnym z nich było: „jak prawo *Indias* wpłynęło na organizację i funkcjonowanie władz publicznych ustrojów państw kolonizowanych?” Habilitant sformułował także bardziej szczegółowe pytania:

- 1) „Jak kształtowało się prawo *Indias* w świetle doktryny oraz zasad organizacji i funkcjonowania władz publicznych”?
- 2) „Jakie relacje występowały w systemie źródeł prawa *Indias*”?
- 3) „Jak wpłynęło prawo *Indias* na współczesny konstytucjonalizm postkolonialny”?
- 4) „Jakie zasady ustrojowe wykształciły się na podstawie konstytucjonalizmu postkolonialnego?” (s. 13).

Ponadto Habilitant sformułował hipotezę główną: „bez zrozumienia głębokich zmian prawa *Indias*, które jest dorobkiem prawnym kolonialnej przeszłości, nie jest możliwa analiza kryzysów i wyzwań współczesnych ustrojów postkolonialnych” oraz jak stwierdził „hipotezy pytań szczegółowych”, t.j. „kształtowanie się prawa *Indias* było mozaiką poglądów, wśród

których dominującą rolę odgrywała doktryna Szkoły Salamanki; zasady organizacji władz publicznych opierały się na bezwzględnej hierarchii systemu władzy, na czele z królem i Radą Indii; źródła prawa *Indias* były hierarchicznie skodyfikowane” (s. 13).

3.4. Z powyższego ustalenia nasuwa się kilka refleksji od strony metodologicznej. Habilitant szeroko zakroił pole badawcze i podjął się skądinąd ambitnego zadania. Problem w tym, że przy tak szerokim ujęciu problemowym należało przede wszystkim we wnioskach cząstkowych (w pracy to „Podsumowanie części pierwszej” i „Podsumowanie części drugiej”), udzielić odpowiedzi precyzyjnych na postawione pytania oraz zweryfikować hipotezę, a w zakończeniu zrekapitulować („spiąć klamrą wniosków”) obie części pracy. Wówczas od strony metodologicznej praca byłaby w pełni poprawnie skonstruowana. Najpierw udzielenie odpowiedzi na pomocnicze pytania, potem na główne pytanie, a na koniec zweryfikowanie postawionej hipotezy/tezy. Można też przyjąć inną kolejność, ale wówczas należy się jej konsekwentnie trzymać.

Tymczasem Habilitant, choć niewątpliwie dysponuje znacznym potencjałem intelektualnym i doświadczeniem badawczym w zakresie ustrojów państw postkolonialnych (w tym profesjonalną znajomością j. hiszpańskiego na poziomie akademickim), aby od strony metodologicznej sprostać temu niełatwemu wyzwaniu, nie w pełni zrealizował postawione przez siebie zamierzenie naukowe. Można domniemywać, że Habilitant nie przykładął do tych kwestii tak istotnej wagi, prowadząc skądinąd inspirujące poznawczo rozważania wokół zagadnień pracy. W szczególności w zakończeniu pracy Autor stwierdził, że „główne pytanie postawione w tej monografii”, to pytanie „o skutki wdrażania prawa *Indias* i praktyk kolonialnych na ustroje wybranych państw Ameryki Łacińskiej i Azji” i odpowiedź na to pytanie już „została udzielona w dwóch częściach” (s. 187). Pytanie, jakie znaczenie przykładał Habilitant do głównego pytania badawczego, a jakie do hipotezy głównej? Z analizy pracy wprost to nie wynika. Rozważania mają w wielu miejscach charakter deskryptywny i w znacznej mierze popularnonaukowy, niż problemowy.

Jednocześnie uznać należy, że praca, jak na zakreślone pole badawcze, nie jest obszerna, a w wielu miejscach można odczuć potrzebę pogłębienia rozważań.

W dwóch częściach podsumowujących pracę, choć Habilitant podjął próbę formułowania wniosków, to jednak nie są one w pełni ukierunkowane na udzielenie odpowiedzi na postawione pytania pracy i weryfikację hipotezy. W pracy mającej stanowić podstawę do nadania stopnia doktora habilitowanego należy oczekiwać od Wnioskodawcy przeprowadzenia bardziej pogłębionej analizy oryginalnego problemu badawczego z dochowaniem należytej

precyzyjności w argumentowaniu i formułowaniu postulatów *de lege lata* i *de lege ferenda*. W recenzowanej pracy można odczuć niedosyt w tym zakresie. Ponadto analiza pracy pozwala na refleksję, że Habilitant dość zamiennie posługuje się konstrukcjami „cel pracy” i „problem badawczy”, co znajduje wyraz także w podsumowaniach. Można mieć też zastrzeżenia co do prawidłowości w pełni sformułowanej hipotezy głównej, biorąc pod uwagę, że Habilitant potraktował to osiągnięcie w obszarze dyscypliny nauki prawne, a nie w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

3.5. Habilitant poprawnie zastosował – jako wiodącą – metodę formalno-dogmatyczną przy pomocy której dokonał analizy źródeł prawa *Indias* oraz współczesnych aktów prawnych (tj. konstytucji, ustaw, orzecznictwa: Boliwii, Ekwadoru, Meksyku, Filipin, Timoru Wschodniego, Chin). Ponadto Habilitant uwzględnił orzecznictwo Międzyamerykańskiego Trybunału Praw Człowieka.

Zwrócić należy uwagę na zastosowanie przez Habilitanta metody prawno-porównawczej dla analizy ustrojów obszarów prawa indiańskiego oraz współczesnego prawa konstytucyjnego. Warto odnotować, że Habilitant wykazał się umiejętnością analizy źródeł hiszpańsko i portugalskojęzycznych. Odcinkowo Habilitant zastosował metodę „historyczno-opisową” (moim zdaniem powinna brzmieć prawnohistoryczną). Chodzi zwłaszcza o analizę doktryny Szkoły Salamanki (od XVI w. do XVIII w.).

3.6. Monografia dzieli się na dwie części, każda po trzy rozdziały. W pierwszej Habilitant przeanalizował prawo *Indias* z perspektywy *sensu largo* oraz *sensu stricto* oraz źródła prawa *Indias*. Ponadto przedmiotem rozważań uczynił myśl Szkoły Salamanki, mająca wpływ na dogmatykę oraz praktykę prawniczą od XVI w. Szkoła Salamanki wywarła wpływ na rozwój nowych działów prawa, jak prawo handlowe w relacji między Starym i Nowym kontynentem w ramach wolności umów.

Habilitant pierwszą część pracy podzielił na trzy rozdziały. Pierwszy rozdział sprowadził Habilitant to analizy dwóch „światów” w odniesieniu do dorobku prawa: z jednej strony chodzi o tzw. cywilizację prekolumbijską (Majów, Azteków oraz Inków) z drugiej zaś – Imperium Kastylii i Aragonii. Oceniam rozdział drugi jako wnoszący pewne *novum*, w którym Habilitant podjął próbę przedstawienia wpływu Szkoły Salamanki. Przeanalizował koncepcje przedstawicieli w Europie oraz na terytorium *Indias*. Debata z *Valladolid* traktowana jest w kategoriach punktu zwrotnego w procesie transformacji prawa *Indias* w obszarze praw człowieka oraz relacji z ludnością rdzenną. Habilitant w rozdziale trzecim przeanalizował prawo

Indias z perspektywy *sensu stricto*, przedstawiając źródła prawa oraz instytucje prawa *Indias*. Szczególnie wartościowe są rozważania dotyczące:

- 1) instytucji metropolii: Urzędu ds. umów, Królewski Urząd Skarbu i Królewska i Najwyższa Rada (s. 86-92);
- 2) instytucji w *Indias*: Wicekról, Audiencje Królewskie, Gubernatorzy, Rady miejskie, Corregior (s. 92-103).

W podsumowaniu części pierwszej Habilitant w pewnym stopniu udzielił odpowiedzi na postawione pytania badawcze. Słusznie sformułował w szczególności wnioski o:

- 1) silnej strukturze administracyjnej Hiszpańskiej Korony na podbitych terenach;
- 2) chaotyczności i braku systematyzacji prawa *Indias*;
- 3) kształtowaniu się prawa *Indias* jako rezultatu „przenikania się europejskiego prawa i teologii” na podbijanych obszarach (s. 104).

Mając na względzie ostatni z wniosków Habilitanta, za zbędne należy uznać stwierdzenie z podsumowania: „Formowanie się prawa indiańskiego odbywało się w kontekście ewolucji europejskiego prawa” (s.106). Za to w pełni zgodzić należy się też ze stwierdzeniem Habilitanta o znaczącej roli Szkoły Salamanki – jako „zaplecza moralnego i intelektualnego” dla procesów „demokratyzacji ludów indiańskich, której kumulacją pod względem społecznym i politycznym była niepodległość Ameryki” (s. 105-106).

3.7. Na drugą część pracy składają się trzy rozdziały. Habilitant w sposób syntetyczny przeanalizował historyczne kształtowanie się konstytucjonalizmu nowożytnego (rewolucja papieska, rewolucja Marcina Lutra, rewolucja angielska, rewolucja Stanów Zjednoczonych Ameryki, rewolucja francuska, rewolucja XIX wieku). Zasadnie także Habilitant przedstawił – na potrzeby analizy prawa *Indias* – w sposób syntetyczny tło formowania się porządku konstytucjonalizmu nowożytnego w metropoliach regionu euroatlantyckiego.

Ponadto jako wartościową oceniam analizę prawnoporównawczą chińskiej wizji prawa jako opartego na innych zasadach, które legły u podstaw konstytucjonalizmu zachodnioeuropejskiego.

W ramach drugiej części pracy Habilitant ulokował także kwestie kolonizacji Filipin oraz studium z demokratyzacji Timoru Wschodniego. Dr Ł. Czarnecki w ostatnim rozdziale podjął zagadnienie konstytucjonalizmu Ameryki Łacińskiej i Karaibów, uwzględniając podrozdziały: Międzyamerykański Trybunał Praw Człowieka a dekolonizacja prawa; Ekwador i Boliwia: konstytucjonalizm dekolonialny, jak też wpływ kultury prawnej zapatystów na dekolonizację prawa Meksyku (s. 176-181). Szczególnie interesujący jest ostatni wątek. Można

było bardziej rozbudować ten fragment pracy. W zaprezentowanej postaci jest to sygnalizacja problematyki.

Habilitant – w podsumowaniu drugiej części pracy – zwrócił zasadnie uwagę na dwie koncepcje prawa: eurocentryczną i azjatycką oraz na odmienne instrumenty ochrony praw człowieka. Autor słusznie też podkreślił znaczenie prawa Indias w Chinach (zwłaszcza w Makao), ale także w państwach regionu, w których dominował handel morski (s. 181-182). W szczególności Habilitant uznał przypadek Meksyku „w zasadzie modelem liberalno-demokratycznym, z elementami równoległego funkcjonowania dekolonialnych idei w obszarze statusu zapatystów” (s. 182).

3.8. Odnosząc się do całości pracy (w tym wniosków końcowych Habilitanta), to w pierwszej kolejności docenić należy Jego multidyscyplinarne podejście do pełnego zrozumienia problemów ustrojowych postkolonialnych państw. Habilitant posiada znaczną wiedzę w zakresie omawianego tematu pracy (z jednej strony obejmującej kwestie historycznoprawne porównawczoprawne, jak też konstytucyjne, z drugiej zaś umiejętność włączenia w tę analizę szerszej perspektywy z obszaru otoczenia społeczno-politycznego). Wskazuje na to w szczególności wniosek Habilitanta: „Zasadnie współczesny konstytucjonalizm krajów postkolonialnych ustrojów Ameryki Łacińskiej oraz Azji jest wypadkową przenikania się wielowarstwowych procesów interakcji trzech obszarów: konstytucjonalizmu liberalno-demokratycznego, konstytucjonalizmu transformującego oraz konstytucjonalizmu dekolonialnego na podstawie formy ustroju prezydenckiego/semiprezydenckiego” (s. 189).

Jako wartościowe oceniam tabelaryczne porównanie współczesnych ustrojów prezydenckich i semiprezydenckich, obejmujące także zasady ustrojowe: Boliwii, Ekwadoru, Meksyku, Filipin, Timoru Wschodniego (s. 189-191). Z tego opracowania Habilitant wyprowadził kilka interesujących wniosków. Z ustrojowego punktu widzenia dostrzec można dominację prezydenckiej formy rządów z silną władzą centralną. Autor monografii, jako przykłady konstytucjonalizmu dekolonialnego w paradygmacie ekstraktywizmu z elementami liberalno-demokratycznymi, wskazał Boliwię i Ekwador. Autor dostrzegł również, że ustrój Meksyku i Filipin inspirowany był wzorcami amerykańskimi, a najwolniej procesy transformacji (w tym w zakresie sądownictwa) przebiegają w Timorze Wschodnim, co wynikać może z faktu, że kraj ten wyzwolił się najpóźniej spod dominacji portugalskiej (s. 191). Jako inspirujący odnotować należy wniosek Habilitanta, że państwa, będące pod dominacją hiszpańską, wzorowały się na amerykańskich rozwiązaniach ustrojowych (Boliwia czy

Ekwador, z wyłączeniem Meksyku), a kraje znajdujące się w obszarze kolonii portugalskiej – co do zasady – przyjmowały parlamentarno-gabinetowy ustrój. Wyjątek w tym zakresie stanowią Chiny (s. 192).

Praca napisana jest precyzyjnym i zrozumiałym językiem, także w kategoriach prawniczych. W pracy brakuje wykazu skrótów.

Niezależnie od podnoszonych uwag (w tym co do stopnia realizacji problemów badawczych i weryfikacji hipotezy) stwierdzam, że praca Habilitanta nosi znamiona oryginalności w obszarze badań komparystycznych. Problematyka prawa *Indias*, analizowana w odniesieniu do współczesnego kolonializmu postkolonialnego nie była dotąd podejmowana w sposób kompleksowy zarówno z perspektywy historycznoprawnej, jak też ustrojowo-porównawczej. Tym samym praca dra Łukasza Czarneckiego wypełnia lukę w polskim piśmiennictwie i stanowi – w pewnym stopniu – istotny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne. Tym bardziej, że Habilitant sięgnął do dorobku źródłowego hiszpańskiego i portugalskiego. Pomocna w przygotowaniu tego opracowania była jego biegła znajomość j. hiszpańskiego (w tym w obszarze języka prawniczego) oraz doświadczenia związane z pobytem naukowym w Meksyku. Znalazło to wyraz w powoływanym piśmiennictwie. W tym znaczeniu praca wypełnia wymogi osiągnięć naukowo-badawczych, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

4. Ocena pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Omówienie to winno dotyczyć merytorycznego ujęcia przedmiotowych osiągnięć, jak i w sposób precyzyjny określać indywidualny wkład w ich powstanie, w przypadku, gdy dane osiągnięcie jest dziełem współautorskim, z uwzględnieniem możliwości wskazywania dorobku z okresu całej kariery zawodowej

4.1. Jak wynika z autoreferatu pozostałe osiągnięcia naukowe Habilitanta koncentrują się wokół problematyki prawa ustrojowego porównawczego, a wynikają z Jego doświadczeń naukowych ze studiów realizowanych w Polsce (magisterskie i doktorskie w obszarze prawa ustrojowego porównawczego na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie) a także za granicą (studia doktorskie na Uniwersytecie Narodowym w Meksyku w zakresie nauk społecznych i politycznych). Habilitant wskazał na trzy główne obszary badawcze, przy czym – nie wiadomo z jakich przyczyn w autoreferacie – nie przedstawił uzasadnienia, podkreślającego

jego wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne. Tym bardziej, że wśród przedstawionych do oceny tekstów, są opracowania mieszczące się w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

4.1.1. Pierwszy z obszarów mieści się w szeroko rozumianym prawie konstytucyjnym porównawczym związanym z transformacją ustrojów państw postkolonialnych (latynoamerykańskich). Składają się na ten dorobek opracowania o różnym charakterze: a) monografie, b) rozdziały, c) artykuły naukowe.

Jako wartościową poznawczo uznać należy monografię Habilitanta pt. *Fenomen prezydenckiego systemu rządów w Meksyku*, Warszawa 2020, Wydawnictwo Scholar. Inspirujące są także artykuły dotyczące różnych instytucji prawa ustrojowego porównawczego, ze szczególnym uwzględnieniem ustroju Meksyku. Wymienić w tym zakresie można wnioski z badań zawarte w opracowaniach:

- 1) Ł. Czarnecki, *O ewolucji amparo w Meksyku*, „Przegląd Konstytucyjny”, 4/2019, s. 58-75.
- 2) Ł. Czarnecki, Wpływ sporów konstytucyjnych na pozycję ustrojową Prezydenta w Meksyku, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego”, Vol. 49, No. 3/2019, s. 93-111.
- 3) Ł. Czarnecki, *O instytucji wyboru na urząd prezydenta w Meksyku*, „Studia Prawnoustrojowe”, nr 49/2020, s. 5-14.
- 4) Ł. Czarnecki, *Rola peruwiańskiego Trybunału Konstytucyjnego w rozwiązywaniu kryzysu ustrojowego z lat 2017-2020*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego”, vol. 59, nr 1/2021, s. 211- 224.

Opracowanie dotyczące instytucji *amparo* w Meksyku ma istotne znaczenie w kontekście ochrony praw człowieka. Jest to procedura sądowa mająca na celu ochronę konstytucyjnych wolności i praw przed naruszeniami władz państwowych. Opracowanie to oceniam jako inspirujące w perspektywie analizy porównawczej praw człowieka.

Kolejne dwa opracowania dotyczą instytucji Prezydenta Meksyku. Korespondują one badawczo z jednym z głównych obszarów Habilitanta, tj. z pracą będącą owocem rozprawy doktorskiej.

Jako wartościowe oceniam opracowanie dotyczące peruwiańskiego Trybunału Konstytucyjnego. Autor podjął próbę oceny roli Trybunału w rozwiązywaniu kryzysu ustrojowego od 2017 do 2020 r. oraz wpływu relacji na kształtowanie się standardów państwa prawa. Na uwagę zasługują wnioski, w konkluzji Autor w szczególności stwierdził, że organizacja i zasady funkcjonowania instytucji Trybunału wykraczają poza tradycyjny trójpodział władz, przyznając mu szerokie uprawnienia, a tym samym wzmocnienie jego pozycji ustrojowej.

W ocenie Autora Trybunał stał się „organem wpływów politycznych między zwalczającymi się obozami w systemie kohabitacji, czyli permanentnego konfliktu organów władzy ustawodawczej i wykonawczej” (s. 211 i 223). Tekst został przygotowany z uwzględnieniem fachowego piśmiennictwa zagranicznego.

W ten obszar badań wpisują się także inne wartościowe opracowania Habilitanta, tj. rozdziały w pracach:

- 1) Ł. Czarnecki, *Uwagi o sądach obywatelskich w Meksyku*, [w:] *Z prawem ustrojowym porównawczym przez ponad półwiecze. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi Marianowi Grzybowskiemu z okazji 55-lecia pracy naukowej*, red. Przywora, B., Rogacka-Lukasik, A., Skotnicki, K. Częstochowa 2022, s. 685-694.
- 2) Ł. Czarnecki, *Transformacja prawa konsumenckiego w Meksyku*, [w:] *Wyzwania dla prawa konsumenckiego w wymiarze globalnym, regionalnym i lokalnym*, red. Namysłowska, M., Podgórski, K., Sługocka-Krupa, E., Warszawa 2022, s. 249-260.
- 3) Ł. Czarnecki, *Meksyk*, [w:] *Organy stojące na straży uczciwości procesu wyborczego w kontekście zapobiegania przestępczości, jej przyczynom i uwarunkowaniom na tle prawnoporównawczym. T. III*, red. Maksymiuk, M., Pastuszko, G., Warszawa 2022, s. 9-50.

Inspirujące jest opracowanie pt. „*Uwagi o sądach obywatelskich w Meksyku*”. Autor przedstawił refleksje w zakresie powołanego w 2016 r. nowego typu sądu, tzw. Sądu Obywatelskiego (*Juzgado Cívico*). Nowy model w założeniu miał stanowić odpowiedź na nasilenie się zjawiska przestępstw w Meksyku oraz przeciążenie tradycyjnego systemu (np. nieefektywny system więziennictwa). Habilitant podjął próbę udzielenia odpowiedzi na pytanie, „[j]akie są wyzwania i ograniczenia polityki wymiaru sprawiedliwości w kontekście Sądów Obywatelskich?” Warte zauważenia są konkluzje.

Jako cenne z porównawczej perspektywy oceniam także opracowanie Habilitanta zamieszczone w pracy zbiorowej (pt. *Organy stojące na straży uczciwości procesu wyborczego w kontekście zapobiegania przestępczości, jej przyczynom i uwarunkowaniom na tle prawnoporównawczym*) dotyczące ustawodawstwa wyborczego w Meksyku. Autor wykazał się umiejętnością analizy tekstów prawnych i otoczenia społeczno-politycznego, co w tym przypadku było w pełni uzasadnione.

4.1.2. Habilitant, jako drugi obszar badań, wymienił prawa człowieka a dobrostan i dostęp do sprawiedliwości w państwach latynoamerykańskich w perspektywie porównawczej z koncepcjami europejskimi i azjatyckimi. Kwestie te stanowią przedmiot zainteresowania

Habilitanta od 2012 r. W ramach tego obszaru badań istotne znaczenie mają opracowania dotyczące praw człowieka. Pierwsza to opublikowana w 2023 r. pod redakcją Habilitanta monografia pt. *„Human Rights Protection and its Puniendi. Perspectives from Central East Europe and Latin American countries”* wydana w wydawnictwie Springer. Praca dedykowana została pamięci prof. Zbigniewa Hołdy. Wprowadzenie Habilitant przygotował wraz z prof. Barbarą Stańdo-Kawecką (brak oświadczenia co do współautorstwa i zakresu pracy). Habilitant jest autorem dziewiątego rozdziału pt. *„Penitentiary System and Community Justice in Mexico”* (s. 131-142). Jako cenne w opracowaniu uważam rozważania w szczególności dotyczące wyzwań stojących przed systemem wymiaru sprawiedliwości w Meksyku w obszarze reformy sądownictwa, mających wpływ na system penitencjarny. Habilitant dokonał także podsumowania całej pracy. Tę część dorobku Autora pozytywnie oceniam, jako inspirujące porównawczo w kontekście szeroko rozumianej ochrony praw człowieka. Habilitant, jako drugą pozycję do oceny, wskazał monografię współautorską z Delfino Vargas Chane pt. *„Life and Job Satisfaction in China: Exploring Longitudinal Analysis with Mplus”*, wydana w wydawnictwie Springer 2023. Dotyczyła ona problemu dobrostanu wyzwań w obszarze praw społecznych w Chinach. Praca ta mieści się w ramach dyscypliny nauk: o polityce i administracji, socjologii i ekonomii. Habilitant nie wykazał w jaki sposób praca ta ma wpływ na dyscyplinę nauki prawne.

W ramach tego obszaru badań mieszczą się opracowania:

- 1) Ł. Czarnecki, G. Krawiec, *Uwagi o kształtowaniu się instytucji ombudsmana w Polsce i Meksyku 1990-2022*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego”, nr 2/2023, s. 181-191.
- 2) Ł. Czarnecki, Analisis comparativo de las desigualdades laborales por genero en Africa, Asia y Mexico, *Portes-Revista Mexicana de Estudios sobre la Cuenca del Pacifico*, vol. no. 29/2021, s. 59-75.
- 3) Ł. Czarnecki, Juarez Contreras, K.J. Dong, W. *Measuring Educational Index between China and Mexico*, „Journal of Applied Social Science”, Vol. 14(1)/2020s. 106-122.
- 4) Ł. Czarnecki, *Introduction: Understanding Inequalities in China and Mexico - What can be done?*, *Special Issue: Inequalities in China and Mexico*, „Journal of Chinese Sociology”, 2020, <https://www.springeropen.com/collections/icm> ISSN: 2198-2635.
- 5) Ł. Czarnecki, R. Andres-Rosales, M. Mendoza-Gonzalez, *A spatial analysis of precariousness and the gender wage gap in Mexico, 2005—2018*. „The Journal of Chinese Sociology”, Vol. 9, No. 13/2019, s. 1-21.
- 6) Ł. Czarnecki, *El ferrocarril y desafios juridicos en el sur de Mexico*, Sortuz. „Onati Journal of Emergent Socio-legal Studies”, Vol. 14, no. 2, 2024, s. 1-12.

W kontekście rozważań prawnoporównawczych interesujące wnioski płyną z opracowania pt. „*Uwagi o kształtowaniu się instytucji ombudsmana w Polsce i Meksyku, 1990–2022*”. Autorzy podjęli próbę odpowiedzi na pytanie: „Czy fakt, iż instytucja ombudsmana powstała w państwach autorytarnych ma wpływ na jego działalność współcześnie?” (s. 181). Z uwagi na ramy objętościowe opracowania nie było możliwe w pełni udzielenie odpowiedzi na to pytanie, choć wnioski mogą stanowić punkt odniesienia do kolejnych badań. W szczególności Autorzy wskazali na różnice historyczno-ustrojowe instytucjonalizacji ombudsmana, podkreślając, że „oba kraje mają przeszłość związaną z formą ustroju autorytarną, oba przeszły transformację demokratyczną w latach dziewięćdziesiątych i oba zmagają się z cieniem autorytaryzmu współcześnie” (s. 189). Ponadto zdaniem Autorów: „Fakt utworzenia ombudsmana w okresie autorytarnym ma wpływ współcześnie, wciąż te instytucje odgrywają przeciwwagę do zapędów autorytarnych władzy centralnej bądź federalnej” (s. 189).

W tym nurcie pozostają także inne opracowania Habilitanta:

Monografie hiszpańskojęzyczne:

- 1) Ł. Czarnecki, *Programas de transferencia monetaria en la Ciudad de Mexico. El caso de personas mayores y estudiantes*, Meksyk 2017.
- 2) Ł. Czarnecki, *Las concepciones oficiales de la pobreza a través de las transformaciones económicas y políticas en Mexico y Polonia 1980-2012*, Latin America Interdisciplinary Studies, New York: Editorial Peter Lang 2015.

Oba te opracowania, choć interesujące mogą być oceniane pod kątem wykazania wpływu w dyscyplinie nauki o polityce i administracji. Ponadto Habilitant nie przedstawił w autoreferacie doniosłości tych opracowań dla dyscypliny nauki prawne.

Za to w perspektywie właściwej dla nauk prawnych można odnotować rozdziały dotyczące praw człowieka w okresie pandemii:

- 1) Ł. Czarnecki, Vargas Chanes, D. Lucio, E., *Efectos del síndrome post viral SARS-CoV-2 en Mexico, desde un enfoque sindémico*, [in:] Karina Batthyany, Pablo Vommaro (coords.), *Pensar la pandemia desde las ciencias sociales y las humanidades*, Buenos Aires: CLACSO 2022, s. 347-435.
- 2) Ł. Czarnecki, Ł., M. Skowrońska, *The Unlawful and Unequal Wearing of Masks: The Case of Poland during COVID-19*, [in:] Suzuki N., Endo M., and Annaka, S., *Public Behavioural Responses to Policy Making during the Pandemic*, Routledge-WIAC 2022.

Jako szczególnie wartościowe oceniam opracowanie pt. *The Unlawful and Unequal Wearing of Masks: The Case of Poland during COVID-19*. W tym przypadku jednak Habilitant nie dochował należytego standardu i nie dołączył oświadczenia współautorki dr M. Skowrońskiej, co do wkładu w opracowanie tekstu.

Ponadto zwracam uwagę na wskazane poniżej opracowania dotyczące nierówności społecznych i roli instytucji sprawiedliwości społecznej. Oceniam jako wartościowe, ale mieszczące się przede wszystkim w obszarze dyscypliny nauki o polityce i administracji. Są to opracowania:

- 1) Ł. Czarnecki, I. Duran, *Pero el chicalote pronto se marchita. Movilidad social de los grupos hablantes de lenguas indígenas en Mexico*, [w:] Valverde Viesca, K., Gutierrez Marquez, E., Flores López, J.A., Gonzalez Martinez, C. A. (ed.), *Ciudadanía y calidad de vida: Debates, retos y experiencias en torno al desarrollo social en Mexico y America Latina*, Meksyk 2017, s. 409-422.
- 2) Ł. Czarnecki, Ł., *La reproducción (conflictiva) del sistema de las desigualdades*, [w:] Cruz Marcelo, Jose Nabór (coord.), *Reflexiones sobre las desigualdades y el desarrollo en Mexico: una visión económica y social*, Meksyk 2016, s. 137-153.
- 3) Ł. Czarnecki, Vargas Chanes D. *Welfare Regime, Neoliberal Transformation, and Social Exclusion in Mexico 1980-2015: Policies, Practices and Social Problems*, [in:] *Social Welfare Responses in the Neoliberal Era*, red. Fallov, M. A., Blad, C. Leiden, Boston: Brill 2019, s. 72-88.

Trzeci obszar badań dotyczył obszaru metod badawczych nauk prawnych, a zwłaszcza stosowanie metody prawnoporównawczej w analizie kultur prawnych. W ramach tego obszaru Habilitant rozwijał zagadnienia dotyczące stosowania metod ilościowych i jakościowych w naukach prawnych. W 2022 r. opublikował artykuł pt. „Zastosowanie jakościowej analizy porównawczej (QCA) w badaniu sporów konstytucyjnych” w czasopiśmie pt. „Państwo i Prawo”, 2022, nr 8, s. 130-142. Tekst ten uznać należy za wartościowy porównawczo. Jakościowa analiza porównawcza (*Qualitative Comparative Analysis*) jest metodą w naukach społecznych, praktycznie niestosowana w dyscyplinie nauki prawa. Autor w omawianym artykule podjął się problemu zastosowania tej metody do ilościowej analizy porównawczej w empirycznej nauce prawnej, a zwłaszcza w analizie sporów konstytucyjnych w Meksyku w latach 2000-2018. W pracy przeanalizował spory konstytucyjne (tzw. wewnętrzne w obrębie Federacji) - dziesięć sporów konstytucyjnych (hiszp. *contro versias constitucionales*) Sądu Najwyższego Meksyku z punktu widzenia doniosłości orzeczenia i udziału w nich organów

władzy wykonawczej oraz ustawodawczej. Podstawowym kryterium doboru orzeczeń Sądu Najwyższego do analizy było uprzednie przeanalizowanie ważności danego sporu dla kształtowania ustroju państwa. Kryterium doboru spraw polegało na wyborze tych, dotyczących sporów konstytucyjnych „wewnętrznych” w obrębie Federacji, w zakresie relacji władzy wykonawczej z organami władzy ustawodawczej, oraz opublikowanych w Oficjalnym Dzienniku Federacji (*Diario Oficial de la Federación*). Wnioski końcowe z tego opracowania, choć interesujące, powinny być bardziej rozbudowane i stanowić odpowiedź na postawione pytanie.

Ponadto Habilitant był redaktorem pracy pt. *„Kultura prawna w obliczu wojny: perspektywa studentów i studentek Instytutu Prawa, Administracji i Ekonomii UP w Krakowie*, Kraków 2023, jak też opracowanie: Ł. Czarnecki, *The 2020 Foreign Investment Law of China: Confucianism and New Challenges for Social Development*, „Contemporary Central & East European Law”, nr 1, 2020, s. 94-103.

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

5.1. Z autoreferatu wynika, że Habilitant podejmował aktywność naukową zarówno w kraju (na Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie), jak i w znacznym stopniu poza jego granicami. Habilitant wskazał, w ramach aktywności zagranicznej, staż jako Visiting Researcher na Uniwersytecie Kalifornijskim San Diego (*University of California San Diego*) w centrum studiów latynoamerykańskich (*Latin American Studies*) w okresie od 1 października 2024 r. do 31 stycznia 2025 r. Habilitant podkreślił również aktywność w charakterze Visiting Scholar w *Onati Institute of Sociology of Law* (Hiszpania) w 2023 r., jako przejaw dotychczasowej współpracy jako członek komitetu redakcyjnego *Onati Socio-Legal Series* (brak w aktach formalnego potwierdzenia).

Habilitant aktywność wykazał w 2020 r. w charakterze *Visiting Researcher* w Szanghajskiej Akademii Nauk Społecznych (SASS), gdzie prowadził badania wraz z prof. Hongxią Wangiem, dyrektorem Centrum Zmian Demograficznych. Badania te jednakowoż właściwe są dla dyscypliny nauki o socjologii.

W kategoriach współpracy zagranicznej potraktować można także piastowaną przez Habilitanta w okresie 2015-2019 funkcję przewodniczącego lokalnego komitetu organizacyjnego Kongresu Badawczego ds. Badań nad Rodziną (RC06) Międzynarodowego

Stowarzyszenia Socjologicznego. Uczestniczył jako członek seminarium uniwersyteckiego na temat starzenia się (2017-2019) organizował coroczne kongresy. Warte odnotowania jest doświadczenie Habilitanta z lat 2009-2010 jako *Visiting Researcher* w New School for Social Research, Nowy Jork, USA.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę.

6.1. Habilitant wykazał w przedstawionej dokumentacji aktywność organizacyjną. Wprawdzie nie udokumentował zbyt wielkiego zaangażowania konferencyjnego, ale na szczególną uwagę zasługuje aktywność Habilitanta w ramach Międzynarodowego Towarzystwa Socjologicznego w organizację Międzynarodowego Kongresu Socjologii w Melbourne w 2023 r.

6.2. Habilitant podkreślił także udział w projekcie pt. „*Przemiany ustrojowe w państwach demokratycznych współczesnego świata*”, finansowanym ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach konkursu „Dialog” (nr 0090/DLG/2019/10).

7. Inne istotne informacje

7.1. Habilitant w autoreferacie wskazał na zaangażowanie w Instytucie Prawa, Administracji i Ekonomii (IPAE) Uniwersytetu Pedagogicznego im KEN (od 2023 r. Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej) w Krakowie jako:

- 1) członek Rady Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (od 2020 r.), a także członek Komisji ds. Jakości oraz Ankietyzacji Pracowników Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (od 2022 r.),
- 2) członek Rady Dyscypliny Nauki Prawne Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (od 2023 r.).

7.2. Z dokumentacji wynika, że Habilitant wykazał się umiejętnością prowadzenia zajęć dydaktycznych, które prowadził po uzyskaniu tytułu doktora z nauk politycznych i społecznych na Narodowym Autonomicznym Uniwersytecie w Meksyku, nauczając w języku hiszpańskim, od roku akademickiego 2013/2014 do 2017/2018 na Wydziale Administracji (Prawo i polityki publiczne), na Wydziale Nauk Politycznych i Społecznych (metody badań społecznych,

ekonomia, prawa socjalne i państwo Welfare State), na Wydziale Ekonomii (Nierówności społeczne i rodzina).

Nadto Habilitant prowadził kursy dla urzędników państwowych w obszarze tematyki polityki publiczne i społeczna inkluzja we FLACSO (*Facultad Latinoamericana de Ciencias Sociales*) w Meksyku w roku akademickim 2016/2017. Prowadził kursy w języku hiszpańskim na Uniwersytecie Westhill, na Wydziale Prawa z roku akademickim 2018/2019 (prawo energetyczne, polityki publiczne).

Habilitant w autoreferacie podkreślił także aktywność na Międzynarodowym Uniwersytecie Iberoamerykańskim (*Universidad Iberoamericana Intemacional*) w Campeche prowadząc kurs w roku akademickim 2020/2021 w obszarze metodologii nauk społecznych (brak oficjalnego potwierdzenia). Ponadto współpracował z wieloma uniwersytetami meksykańskimi, m.in. Universidad Pedagógica Nacional, Universidad Abierta y a Distancia de Mexico, Universidad Westhil.

Od roku akademickiego 2019/2020 prowadził zajęcia na Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN (od 2023 r. Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej) w Krakowie na kierunku prawo stacjonarne: prawo konstytucyjne; podstawy prawoznawstwa; polityczny i społeczny system Meksyku; metody samokształcenia i samorozwoju; na kierunku ekonomia: socjologia pracy; podstawy prawa dla studentów logistyki, podstawy prawa dla studentów gospodarki przestrzennej. Prowadził ponadto seminaria magisterskie dla studentów prawa oraz studentów administracji oraz kursy z socjologii ekonomicznej w Instytucie Filozofii i Socjologii UKEN. Prowadził kursy dla studentów studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych z obszaru prawa porównawczego kultur i ustrojów prawnych, wybrane zagadnienie prawne i społeczne, prawo w Rzeczypospolitej Polskiej.

Habilitant w latach 2020-2024 był promotorem sześciu prac magisterskich na kierunku prawo. Miał również doświadczenie w zakresie promowania studentów w zagranicznych ośrodkach badawczych (w szczególności na Narodowym Autonomicznym Uniwersytecie w Meksyku). Uczestniczył, jako członek Zarządu RC06 *Family Research*, Międzynarodowego Towarzystwa Socjologicznego w organizacji Międzynarodowego Kongresu Socjologii w Melbourne w 2023 r. Na Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej organizował grupy zainteresowań wśród studentów prawem i kulturami prawnymi czego efektem była popularyzacja nauki z udziałem studentów w projekcie przygotowania monografii (pt. *Kultura prawna w obliczu wojny: perspektywa studentów i studentek Instytutu Prawa, Administracji i Ekonomii UP w Krakowie*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego 2023).

Habilitant jako istotny element kariery zawodowej podkreślił rozpowszechnianie

wiedzy w międzynarodowych gremiach kolegialnych, jako:

- 1) członek Rady Redakcyjnej Czasopisma Oñati Socio-Legal Series (od 2021 r.).
- 2) członek Zarządu, RC06 Badania nad Rodziną, Międzynarodowe Towarzystwo Socjologiczne (RC06 Family Research. International Sociology Association, ISA), (od 2021 r.)

Ponadto aktywność naukowa Habilitanta wiązała się z realizacją studiów postdoktorskich od 1.03.2013 do 28.02.2015 na Uniwersytecie Autonomicznym Meksyku (*Programa de Becas Posdoctorales de la UNAM*). Od 2016 r. jest członkiem Krajowego Systemu Badaczy (*Sistema Nacional de Investigadores*).

Na koniec warto podkreślić umiejętności lingwistyczne Habilitanta. Od 2024 r. jest tłumaczem przysięgłym organów władzy sądowniczej i Sądu Stanowego Jukatanu. Habilitant za osiągnięcia naukowe i popularyzację nauki został doceniony członkostwem w *Sistema Nacional de Investigadores* w Meksyku za oryginalny wkład w naukę.

8. Ocena końcowa

Biorąc pod uwagę łącznie osiągnięcia dra Łukasza Czarneckiego:

- 1) opracowanie monograficzne pt. „*Prawo Indias a współczesny konstytucjonalizm postkolonialny*”, Kraków 2024, ss. 230;
- 2) dorobek naukowy Habilitanta, zdobyty zwłaszcza po uzyskaniu stopnia doktora w dyscyplinie nauki prawne, w postaci opracowań (przygotowanych w j. polskim, w j. angielskim i w j. hiszpańskim) z obszaru prawa ustrojowego i porównawczego ze szczególnym uwzględnieniem państw latynoamerykańskich (w tym opracowań dotyczących Meksyku);
- 3) dorobek organizacyjny i dydaktyczny Habilitanta, zdobyty zwłaszcza w trakcie zatrudnienia w Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie (od 2023 r. Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej);
- 4) wykazywanie się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, w szczególności zagranicznej (zwłaszcza na Narodowym Autonomicznym Uniwersytecie w Meksyku),

wyrażam **pozytywną ocenę** w kwestii dopuszczenia Habilitanta do dalszych faz postępowania habilitacyjnego i nadania mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

